

Statencommissiestuk

Koers voor het Stedelijk Netwerk Zuid-Drenthe

Advies: ter behandeling in de Statencommissie Ruimte, Infrastructuur en
Mobiliteit op 17 februari 2003

C-stuk

Behandeld door de heer D.W. Kuiper, telefoonnummer (0592) 365612
Portefeuillehouder: de heer H. Weggemans

Inleiding

Hierbij doen wij u toekomen het rapport Koers voor het Stedelijk Netwerk Zuid-Drenthe en het bijbehorende werkdocument.

Achtergrond

Het stedelijk netwerk Zuid-Drenthe komt voort uit het Kompas voor het Noorden, waarin Zuid-Drenthe is opgenomen als economische kernzone met Emmen als prioritaire stad. In de Vijfde nota op de ruimtelijke ordening is de Zuid-Drentse stedenband vervolgens aangewezen als regionaal stedelijk netwerk. Een zogeheten ontwikkelingsagenda voor dit netwerk maakt deel uit van het uitvoeringsprogramma van de vijfde nota.

Procedure

In juli 2001 is een ambtelijke werkgroep begonnen met een onderzoek naar de mogelijkheden van en uitgangspunten voor een stedelijk netwerk tussen de gemeenten Coevorden, Emmen, Hardenberg, Hoogeveen, Meppel en Steenwijk, met ondersteuning van de provincies Drenthe en Overijssel. De voortgang van het onderzoek is bewaakt door het Bestuurlijk Overleg Stedelijk Netwerk Zuid-Drenthe met bestuurlijke vertegenwoordigers van de acht samenwerkende partijen. Het bestuurlijk en ambtelijk trekkerschap wordt verzorgd door de gemeente Emmen. De aanpak vindt plaats onder de paraplu van de Regiovisie Zuid-Drenthe/Noord-Overijssel.

Tot op heden is het volgende bestuurlijke traject doorlopen.

Oktober 2001	Instemming met startnotitie.
Februari 2002	Instemming met onderzoek door Bureau PAU.
Mei 2002	Werkconferentie ten behoeve van de inhoudelijke koers.
Juni 2002	Instemming met brief aan statenleden inzake de Zuiderzeelijn. Bespreking van conceptrapport Koers voor het Stedelijk Netwerk Zuid-Drenthe door het Bestuurlijk Overleg.
September 2002	Presentatie van conceptrapport tijdens de informatiebijeenkomst over de Regiovisie Zuid-Drenthe/Noord-Overijssel in Steenwijk.
November 2002	Bespreking van conceptrapport door de colleges van de deelnemende partijen. Overeenstemming in Bestuurlijk Overleg over definitieve versie van het rapport (inclusief een intentieverklaring).

Inhoud rapport

Het Bestuurlijk Overleg heeft het Bureau PAU opdracht gegeven de typologie van de zes deelnemende gemeenten in beeld te brengen, zogeheten bindmiddelen op te sporen en uit te werken, alsmede een protocol en een beleidskompas voor het netwerk op te stellen.

Deze opdracht wordt weerspiegeld in de inhoud van het rapport. In de koers zijn:

- de ambities van het netwerk uitgesproken;
- vier thematische ontwikkelingslijnen benoemd:
  1. werken en infrastructuur;
  2. wonen, water en landschap;
  3. toerisme, recreatie en omgeving;
  4. bestuurlijke samenwerking;
- bindmiddelen geformuleerd en uitgewerkt in drie prioritaire projecten.

Het rapport mondt uit in een intentieverklaring, waarin de partijen aangeven de beschreven Koers voor het Stedelijk Netwerk Zuid-Drenthe te onderschrijven en de intentie uitspreken deze koers verder tot uitvoering te brengen.

In het bijbehorende werkdocument zijn de belangrijkste achtergronden en analyses beschreven en is het kaartmateriaal opgenomen.

Status rapport

De status van de koers is kaderstellend, beleidsmatig richtinggevend, maar juridisch niet-bindend.

Vervolg

Het Bestuurlijk Overleg is voornemens de samenwerking in februari 2003 met de ondertekening van de intentieverklaring te bekrachtigen.

Het ambtelijk overleg werkt inmiddels aan een plan van aanpak ten behoeve van een projectmatige uitvoering van de koers.

Betrokkenheid van de provincies

Door de deelnemende partijen is overeengekomen dat het voortouw in handen is van de samenwerkende gemeenten. De provincies Drenthe en Overijssel participeren in het Bestuurlijk Overleg en de ambtelijke werkgroep gelijkwaardig aan de gemeenten, maar vanuit een andere invalshoek. Het verschil komt tot uiting in de intentieverklaring. "Gemeenten spannen zich in om ( ) gezamenlijk de relevante thema's te agenderen, prioriteiten te stellen, plannen te maken en tot uitvoering over te gaan. Provincies spannen zich in om zoveel mogelijk denkkracht en kennis in te zetten en om hun intermediaire functie ten opzichte van maatschappelijke partners, rijksoverheid en Europese Unie aan te wenden, teneinde afstemming, integrale aanpak en een bundeling van middelen te bewerkstelligen."

Ons standpunt

Ruimtelijke ontwikkelingen vervullen een belangrijke rol in de koers. Uit dien hoofde is overeenstemming tussen de koers en de lijn die in het POP II is ingezet essentieel. Ten aanzien van het Stedelijk Netwerk Zuid-Drenthe betreft dit met name de fysieke infrastructuur.

In dat kader stellen wij voor de voorliggende tekst van de koers op vier punten aan te passen.

Het betreft:

1. Bladzijde 12   3.1 *Ambitie Stedelijk Netwerk*

"Ingezet wordt op een betere infrastructurele ontsluiting van het gebied ..."

Ons voorstel is deze zin te wijzigen in:

"Ingezet wordt op het duurzaam verbeteren van de bereikbaarheid van het gebied."

2. Bladzijde 15   *Koers*

"Verder worden de capaciteitsverruiming van de A28, de aanleg van de volledige kortsluiting van de A28/A32 en de uitbouw van de route E233 tot hoogwaardige auto(snel)weg met kracht gesteund."

De oplossing van deze knelpunten is op korte en middellange termijn belangrijk en met name aan de westzijde door de regio zelf te beïnvloeden.

Wij stellen daarom voor als vierde actiepoint toe te voegen:

- "Ontwikkelen van een realiserings- en/of ondersteuningsstrategie voor de capaciteitsverruiming van de A28, de aanleg van een volledig knooppunt A28/A32 en de uitbouw van de route E233 tot autosnelweg."

3. Bladzijde 15 4.2 *Railverbindingen*

De voorliggende tekst is naar onze mening negatief en klagend ten aanzien van de Zuiderzeelijn. Wij opteren voor een positievere benadering van het desbetreffend beleid en stellen daarom de volgende tekstwijzigingen voor.

Zwolle-Coevorden/Duitsland-Emmen

Koers

"De gezamenlijke inzet is om eventuele negatieve effecten van de Zuiderzeelijn of Hanzelijn-plus op de oostelijke bereikbaarheid per spoor te compenseren, teneinde een evenwichtige ontwikkeling van het landsdeel Noord te bevorderen." Wijzigen in:

"De gezamenlijke inzet is om de oostelijke bereikbaarheid per spoor voor de ontwikkeling van het landsdeel Noord maximaal te benutten."

Hanzelijn-plus

"Van Schiphol naar Noord-Nederland wordt een snelle spoorverbinding aangelegd, óf langs de Zuiderzeelijn óf via de Hanzelijn en de Hanzelijn-plus (Zwolle-Leeuwarden/Groningen)." Wijzigen in:
"Van Schiphol naar Noord-Nederland wordt gestreefd naar de aanleg van een snelle spoorverbinding langs de Zuiderzeelijn. De Hanzelijn wordt aangelegd. Met het streven naar de realisatie van de Hanzelijn-plus (Zwolle-Leeuwarden/Groningen) wordt het effect van de Hanzelijn versterkt voor Noord-Nederland."

"Elke variant leidt volgens de modellen tot positieve effecten voor Groningen en Friesland, maar Drenthe daarentegen zal banen en inwoners verliezen." Wijzigen in:

"... maar Drenthe daarentegen zal minder banen en inwoners winnen dan geprognosticeerd zonder Zuiderzeelijn."

Bladzijde 16 *Koers*

"De zes gemeenten van het Stedelijk Netwerk Noord-Nederland pleiten samen voor een spoorverbinding met zo min mogelijk negatieve effecten van (Zuid-)Drenthe." Wijzigen in:

"... pleiten samen voor spoorverbindingen met een zo maximaal mogelijk positief effect voor (Zuid-)Drenthe."

"Dit betekent in de praktijk dat zij (en de provincie Drenthe) het SNN-standpunt voor een Zuiderzeelijn ondersteunen, maar dat er compensatie nodig is voor (Zuid-)Drenthe tegenover de bijdrage van de provincie Drenthe aan het SNN." Wijzigen in:

"... maar dat alle partijen er zich tevens voor inzetten dat de westelijke bereikbaarheid per spoor, in aansluiting op de Hanzelijn, voor (Zuid-)Drenthe maximaal wordt benut en dat de Hanzelijn er vóór 2009 komt."

4. Bladzijde 20	5.2	<i>Herontwikkeling stationsgebieden</i>
Bladzijde 22	5.5	<i>Vitalisering binnensteden</i>
Bladzijde 25	6.2	<i>Herontwikkeling stationsgebieden</i>
Bladzijde 27	6.5	<i>Vitalisering binnensteden</i>
Bladzijde 32	7.2.1	Stationsomgeving Hoogeveen

Bij de verbetering van stations en stationsomgevingen hoort ook de verbetering van de algemene bereikbaarheid van de stations en de stedelijke gebieden. In de voorliggende tekst ontbreekt een visie op dit punt.

Wij stellen dan ook voor aan de paragrafen 5.2/6.2 of 5.5/6.5 toe te voegen:

"Aansluitend aan de herontwikkeling van de stationsgebieden wordt voor de bereikbaarheid van de steden en het stedelijk netwerk het openbaar vervoer als drager van die bereikbaarheid maximaal benut. Dit in relatie tot de verbeteringen van de infrastructuur en de keuzes in de nieuwe locaties en nieuwe inrichtingen van de woon- en werkgebieden."

De hiervoor vermelde vier punten wegen voor ons dermate zwaar dat wij het standpunt innemen pas tot ondertekening van de intentieverklaring over te gaan als de tekst van de koers op deze punten is aangepast.

Advies

1. Behoudens de vier aangegeven punten instemmen met de kaders van het rapport Koers voor het Stedelijk Netwerk Zuid-Drenthe en het bijbehorende werkdocument.

Meetbaar/Beoogd beleidseffect

Voortzetting van de ingezette, provinciegrensoverschrijdende samenwerking tussen de acht deelnemende partijen ten aanzien van het stedelijk netwerk Zuid-Drenthe.

Politiek-bestuurlijke versteviging van de inbreng en de positie van de provincie Drenthe binnen dit netwerk.

Argumenten

- 1.1. *Onder de paraplu van de Regiovisie Zuid-Drenthe/Noord-Overijssel is de koers het eerste integrale kader, waarbinnen de grensoverschrijdende samenwerking van de Zuid-Drentse steden met Hardenberg en Steenwijk concreet gestalte krijgt.*
- 1.2. *Instemming van uw statencommissie vergroot het politiek-bestuurlijk draagvlak van de provincie voor het stedelijk netwerk Zuid-Drenthe.*

Uitvoering

Tijdsplanning

Ondertekening van de intentieverklaring in februari 2003.

De ambtelijke werkgroep werkt aan een plan van aanpak voor de uitvoering van de koers.

Financiën

Totale kosten p.m.

Externe kosten p.m.

Kosten voor de provincie p.m.

Uit het budget: voornamelijk uit de provinciale kredieten Regiovisie Zuid-Drenthe/Noord-Overijssel en Projectuitvoering Regiovisie Zuid-Drenthe/Noord-Overijssel.

Monitoring en evaluatie

N.v.t.

Extern betrokkenen

De gemeenten Coevorden, Emmen, Hardenberg, Hoogeveen, Meppel en Steenwijk en de provincie Overijssel.

Communicatie

Wordt nog geregeld.

Bijlagen

1. Rapport Koers voor het Stedelijk Netwerk Zuid-Drenthe (versie december 2002).
2. Werkdocument met achtergronden, analyses en kaartmateriaal.

Ter inzage in de leeskamer

N.v.t.

Assen, 23 januari 2003

Kenmerk: 4/6.5/2003000635

Gedeputeerde staten van Drenthe,

A.L. ter Beek, voorzitter

J.D. Nauta, griffier

kf/coll.

